

කෙටි කතාව

කොන්ඩයක් හදා ගන්නවා නම් හදා ගන්න ඕනෑ ඒ විදියට රුදු කොන්ඩය සහන ව්‍යායාම වලට කිසිවක් නම් වසගයට ගැනීමට අස්සාට සහන කාලයක් ගත විය. කැපවීම තිබෙනම් ඕනෑම දෙයක් ඉටු කර ගත හැකිය යන කියමන ඔප්පු වන්නේ අස්සාගේ කලින් තිබූ කොන්ඩයක් පස්සේ හදාගත් කොන්ඩයක් සැපට බලන්නෙකුටය. එක බඩවැල කඩා ගෙන ආ මගේ අක්කර ඉන්නෙකුට කොන්ඩය ද මේ සැකිලිමට එක් කර ගත හැකිය.

අන්තර්ගත අස්සා මේ කොන්ඩයට උක් විදි තරම් ?..... බාල කාලයේදී අප මෙන්ම පොල් කෝලි ගා මේලේ කර ගන්නට හැදූ කොන්ඩය පසුව කෝලි ගොනා හරිතරට නොපිරා හැඩපලු ගෙනෙන නොගෙනෙන ගානට තබා ගැනීමෙන් නොහැරවනු අස්සා වරක් එය කෝලි කර ගෙන නාත්තාගෙන් නොදැම බැඳුම් ඇසුවාය. කෝලි ගිය පසු ඔහුගේ කොන්ඩය අපිට සිහි ගැන්වුයේ කෙම්පිට බැඳුණු කෝලි ස්වරූපයකි. අන්තර්ගත අස්සාගේ කොන්ඩයේ කනාව ගින්නා හැරවීම වැරදීම පාසැලින් පත්තා දැමීම ඇදියෙන් සවිරඟු එකක් විය. දේසියෙන් යාමට තිබූ හමුදා රජයා වැඩ මේ කොන්ඩය ඇති ගැනීමට නොසි ආරම්භ කර ගත් නොනෙකි රුදු අස්සාය.

තව යොමුවක් විය පසු වන විට අස්සාගේ කොන්ඩය මේ බාධක සියලුම මැඩ ගෙන හරි දේසියට සැකසී තිබුණි. එය අන්තර්ගත ගින්නා හරිතරට කෝලිගැන්වීමට සම්බන්ධයක් විය. අක්කර මට මෙහි විවිධයන් දේසිය රැඳී ගියේ පිරිසුදු කොන්ඩය බැරෑරුම් දෙයක් මේදී වෙමින් තිබුණ අස්සාගේ ඔහුට කලින් කඩවසම් බවක් එක් කළේය. ඉන්මෙන් වැඩෙන ඔහුගේ සහ කොන්ඩයේ තිබුණේ අනුකූල ලීප්පයකි.

මේ කොන්ඩයේ සන්කාර සඳහා ගිත්තුරු සහිත පනා දෙකක්ම අස්සාගේ පිරි පස කලියම් සාක්ක දෙකේ තිරතම සුදානමින් සිටියේය. ඔහු ඕනෑම හැඩයකට ගෙනින් එලියට බැස්සේ තිනකි දහසක් පහලවත් කන්නාඩිය ඉදිරිපත් වී මේ අතට හැරවීමක් එය පිරා ගැනීමක් පසුවිය. අප දෙදෙනා ඉදිරිපට එකට ගමනක් සාමට සුදානම් වන විට මගේ ඉටියේම සිටුව බිඳු සෙමට ඔහුගේ මේ තොත්තා සැරසිල්ල තිරතම සමග වෙයි.

මොකක්ද අස්සා මස මල සමයේ? තව එකකින් බස් එක ගියාගේ මොකද වෙන්නේ? මම ඔහුගේ කමරයට එබී බලමි. ඔහුට මගේ වගක් නැත. කන්නාඩිය වෙතට ගිය එතාට මහලාට හරවමින් කොන්ඩය සරසයි. දේශිකල සිරසවත් කොන්ඩයේ දෙපැත්තටම පිහිටයි. පොඩිකන් හිටපා බං.....

ඕන වෙලාවක එන එකයි තියෙන්නෙ මගින් මං ගියා. මම එකිනෙක වැටි ගේට්ටුවේ පොලු ඉවත් කරමින් අස්සා උඩ ගෙන උඩ ගෙන එමි. මල පෙණිමොඩා වගේ පැහැර ගෙන ඉටු කියන්නේ? බලන්න මස කොන්ඩේ හැටි. මනුෂ්‍ය පාඨකට පැහැර පලයන්නෙ.....

අස්සාට මතුරන් රැසක් සිටි අතර ඔහුගේ කොණ්ඩයට වඩා වැඩි පෙම්වතියක් ද සිහි ප දෙනෙක් ද වුණි. ඔවුන්ගේ දෙනුත් දෙනුම මම හදනවා ගෙන සිටියෙමි. කොන්ඩයට කළ කැපවීම පාඩම් වැඩවලටත් ආවේන කට්ටම් උනන්දුවත් ඔහු කලින් පහල වුයේ නැත. මේ නිසාදේ ඔහුට සාමාන්‍ය පෙළෙන් ගොඩවීමටද හැකි නොවීය.

එහෙත් අස්සා තුළ බෙහෙවින් අසාමාන්‍ය ආත්ම විශ්වාසයක් තිබුණ බව මට සහතිකය. ඔහුගේ මතුරෙකු කඩා විලකටත් ගින හොඳ කමත් මේ හැමකටම වඩා අප්පුරු කොන්ඩයක් නිසා මිනිස්සු දෙවරක් නොපිරාම ඔහු හා මිතු වූහ. අහල පහල ගම්වල ගොසේම කඩ හා ඉමුදාන කඳුදුරු වලට ඔහුගේ සහනාගිතවය තිරතම පහැර තිබුණත්ය.

කළින් සුටි..... එමේ පොකටි.... නාත්තාගේ දෙති කැපීමල ඉදිරිපට පටන් ගන්නේ ඒ විදියටය. බලන්න උඹ පවුලේ ලොකු දරුවා...මේ විදියට රජයාටද වඩාත් වඩාන හත් වලාලේ යහව මිසක්ක කවුලු උඹ රජයාටත් කරන්නේ?

මට රජයාටත් කොන්ඩය යන්නේ? අස්සා සෙමින් සියයි.

කොන්ඩේ? කවදද?........
 අස්සා මොකක් කේ තැනක තමන් කියා වේරෙයි. ලැබෙන වැටුප හරියටම ගණන් හැදිය. කෙස් ගලෙන් අස්සාට නොරා වෙන කොනෙකු බැහැ ගැනීමෙන් ඒ රැකියාවේ කනාවත් ගිමාවත් දැකී.

මේබදු සිද්ධි නිසා තේමපරාදු වුවත් අස්සා කිසි විටෙකටත් කොන්ඩයේ සාන්තුව අතපසු නොකළේය. කවුරු ගේ තියාල්ලෙන් බලාසිටියා- ගොත් සිතනු ඇත්තේ ඔහුගේ මේ සාන්තුව දෙවැනි වන්නේ කුසම ගැනීමට පමණක් බවයි. එහෙත් ඔහුගේ තවත් පුරුද්දක් වුයේ පොත පත කියවීමට දැක්වු රුචියයි. ඔහුගේ කුඩා කාමරයේ පසුව පෙට්ටි දෙකකින් අරවා ගන්නා ලද පොත් රාක්කයක පහත මාලයේ බොළඳ තවකනා ගණනාවක් තිබුණි. හැබැයි ඊට උඩ රාක්කයේ විවිධ පරිවර්තක කෘතීන් විය. ඉතිහාසය හා දේශපාලනය සම්බන්ධ විවිධ පොත් ඒ අතර විය. මට හෝ මල්ලිට ඔහුගේ පොත් රාක්කයේ අසල වටහාම හෝ හඟනම් කර තිබුණි. ඔහුගේ රසිකත්වයේ පරාසය මට සිතා ගැනීමට නොහැකි තරම් පලල් එකක් යැයි මට සිතනු වාර අහන්නය. එය වරක බිඳිලා ගෘහනාවල සිට අමරදේවගේ මධුර ගින දක්වා පුළුල් එකක් විය. ඒය ඔහුගේ කොන්ඩය මෙන් මහා නික්මමකින් පුදුනා කළ යුතු එකකි. අස්සාගේ මේ නික්මම මා මගේ රජයේ විභාග සමත් වීමේ කාර්යය කෙරෙහි නොවිසිලිය. ඔහුගේ පොත්ගල නතා පොත් වලින් වරදේදී මම නිරූප සටහන් කියවමින් උසස් පෙල විභාගය දක්වා උඩ ගියෙමි. අන්තිමට අප දෙදෙනා එකිනෙකා ඇත් කරමින් අසබඩ හරහා සොවිටම් වැටුපක් ලැබෙන රැකියාවක් දෙන බලාපොත් මා බැහැ ගත්තේය. මේ නිසා මගේ හිටපු වියාස සති අන්ත වලට පමණක් සීමා විය.

කල් ගාමිදී අස්සාගේ කොන්ඩයට පලාගේ

W.H. උපමස්න

මත්තිකුමාරගේ ඉල්ලීමක් ලැබුණි. මට ඒ පුටක පැසවුයේ අම්මාගෙනි. යාත්තා හැකි ලොකුට මේ විදියට කල දැවයක් උදාවූනා. අම්මා කියේ සැතපුම් උපයා ස්වරූපයකි. තාත්තා කනා බහක් නැතිව සිටියේ අම්මාගේ කීම අනුමත කරන්නාක් මෙනි. එයාට වරදක් වෙන එකක් නැත. මිනිස්සු කියන්න මිනිසා දැන් මත්තිකුමාරේ දකුණු අත සියලුක මිනිසා.

අන්තර්ගත අස්සාගේ කනා විලාසය කාගේ වුවත් සිත් ඇද ගන්නාසුලු එකක් විය. මත්තිකුමාරගේ පටන් ගෙන ඕනෑම ප්‍රධාන කර්මාකෘතු එක තුරු පෙනෙන රුද්දා තබා ගැනීමට ඔහු හොඳ මෙවලමක් වූ බව පෙනුණි. ඔහු තම පොල්ලෙකු පුස්තකාලයේ බොළඳ තවකනා මෙන්ම අතරින් පහර කියැවූ ශාස්ත්‍රීය හා දේශපාලන ඉතිරි ඇසුරින් ගොඩනගා ගෙන තිබූ ප්‍රතිඵලය කනා විලාසය යුගයේ සැබෑ අවකාශයක් විය. ඔහුගේ කනා දෙක තුනක් ඇසූ මට සිතුවේ මේබදු කනා විලාසයක් මට තිබුණා නම් කෙතරම් අසුරුදු යන්නය. මහා වංශයෙන් පටන් ගන්නා කනාවක් අරාබි කියාල්ලාසයෙන් සාරාසය ගත කිරීමට හැකියාව ඔහුට තිබුණි. සමහරවිට ඔහු කනාව පහසු බිඳිලා ගෘහනායකින් පටන් ගෙන ඕමාර බිසාබ්ගේ කර්මකින් අවසන් කරයි. කනාව මැදදී වර්දවත් කියයි.....

"අස්සාගේ ව්‍යායාමයේ ප්‍රතිඵල ඉක්මනින්ම ලැබුණි. අපේ නිවස ඇසුන් වැඩියා වූ අතර අස්සා පැය විසිතරන් පුරාම ජනනා දේවයේ නියැලීම් සිටින්නට පටන් ගත්තේය. මත්තිකුමාර අස්සා රෙකම්පුරු කළ අසාගේ ඉල්ලීම් ගැන ඉක්මනින්ම අර්ධාගය කළේය. අස්සාගේ කොන්ඩය එක වඩාත් දේසියට වැරදිවන්නට පටන් ගත්තේය. එයට පෙරටත් වඩා මහා සාන්තුවක් ලැබුණි. සති අන්තයේ මත්තිකුමාර පොලීම් දෙකක් විය. මුලින්ම අස්සා හමුවන්නට එන පොල්ලෙකු. මත්තිකුමාර හමුවිය යුත්තේ ඔහුගේ රෙකම්පුරුවෙන් පසුවය. සමහරු කන්නාම්බයෙන් හා මුවින් නොබැහැ ගිය අතර අතරින් පහර වූත් බැහැ බැහැ ම ගියහ. සිය හැගීම සමග කැලඹෙන්නට යාමෙන් උරුම අස්සාට ඒ දවස්වල ගොත් පාට එකක් ඇමු තරුණයෙක් ද මේ පොල්ලේම එක් දවස දැකින්නට අපට හැකි විය.

අස්සා කිසිදු වෙහසක් නොදක්වා ඔහුගේ වැඩිය කර දුන්නේය. තැන්කිරී මටං..... තරුණයාට ඉබේම කියැවුණි. අස්සා අහන බලා ගෙන සිටන වූ අසුරු මට තමන්ම මතක් වෙයි.

"කාර්යාලයක කුරුටු ගාමිනි සිටි මටද අස්සා නිසා ප්‍රසිද්ධියක් ලැබුණි. බොහෝ අය මා හැඳින්වූයේ මගේ ගමන් නොව අත්වලාගේ මල්ලි වශයෙනි. ඔහාගෙ අස්සාගෙ කොන්ඩය වගේම කනාවත් හරි දේසියයි.... අපේ කාර්යාලයේ වැඩ කළ කාර්යාලවරු කිහිප දෙනෙක් ඔහු වර්ණනා කළේ එක වරක් පමණක් නොවේ. ඔවුන්ගේ ඇතැම් කොන්තරාත්තු හාර ගැනීමෙන් මම අස්සාගේ කිහිප වරක්ම බලනම් ඇසුවෙමි. මොහොදු බං උඹ මේ තේන කුණු ගොඩවුන්...? මේවැසින් මගේ සවුන්තුව වෙනම. ඒත් ඔහු ගින හොඳ මිනිසෙකි. මම සවුන්තුව වනවාට ඔහුගේ කැමැත්තක් තිබුණේ නැත. හිටපත් පොඩිකන් ඊළඟ ඉලක්කයක් එක ඉවර වූනා උඹටත් මම ප්‍රොමෝෂන් එකක් හදල දෙන්න... එතකොට උඹට මතකින් අයින් වෙන්න පුළුවන්.....

අස්සා තරම් සරු කොන්ඩයක් මුඛරු කමක් මට තිබුණේ නැත. මේ නිසා මම මෙබඳු අවස්ථා වලදී මා තුළ සැබෑම වඩා තිබුණේ බියයි. වැරදිලාවන් මේ යනා මොකක් හරි හදල දුන්නොත් මං කො-ගොමඳු ඒකක් කර ගෙන ඉන්නෙ...මගේ උතුරු විශුද්‍ර යන සෙයක් දේ දැනෙයි. එහෙත් අස්සාට මගේ සිතෙහි නිසා තවත් බැඳුම් අසන්නට මගේ සිහි ඉඩ නොදෙයි. හැරීමට ගුරු පත්වීමක් ලබා දීමට ඒ වනවිටත් වැඩ පිළිවෙලක් ඔහු විසින් සකස් කොට තිබුණි.

එහෙත් සියලුම කනපිට පෙරැලීමට වැඩිකාලයක් ගතවූයේ නැත. අස්සා මත්තිකුමාර සමග වර්යක වී වෙන්න මගක යන්නය සැරසෙන පහ මට දැන ගන්නට ලැබුණේ අතමවෙනි. මුත් කොවිටර් කලත් වැඩක් නැහැ බං අස්සා කියවෙයි. ඊයාගෙ හතය පත්තරෙන් පිට මොකුත්ම බැහැ. මේක හරියට නොඳ සැපට ඉන්න නිර කාර්යයකට සමාන වීවන්නය. මං දමල හතල ආව.... මං අස්සාගේ කොන්ඩය දෙස බලා සිටිමි. අස්සා කියන දෙය අහුනො කොකරන්නාක් මෙන් එය අහින් පැත්තට පැසවෙයි. එහෙත් එය තවමත් දේසියෙන් දේශපාලනය පුහාව ගැනීම මගේ දේ එකී දේසිය මඳක් අඩුවත් ඇති බව මට සිත කියයි. මඳක් කෙලෙසෙන පාටිම් හදා ගන්න වෙලාවක් බල බල නිටිය...අම්මා කීවය. උඹ හැගිනෙන කළ ගල් එකක් හැස්පන්නය.

මේ වෙහසක් සමග අස්සාගේ මතුරේ කෙමෙන් කෙමෙන් අන් පුන. අපේ කාර්යාලයේ වියු ඔහුගේ කොන්ඩය වර්ණනා කළ ඔහුගේ කනාවලට වැඩිවූ

කාර්යාලවරු පවා මා වූ නොලු වූහ. අන්තර්ම මිනිස්සු බොහෝ වෙලාවට මට කලින් සුලඟ ගමන දීමට තේරුම් ගත්තී. ආරක්ෂක පියවර වල් ගත්තී. ඉතින් ඔහුගේ කොන්ඩයද කනාවද ඔවුන් අතර කුදු අතීත සම්බන්ධ සිහිනයක් පමණක් වෙමින් තිබුණි.

මාස කිහිපයක්ම ක්‍රීඩාවේ අන් ව සිටි අස්සා හැරව පැමිණෙන විට ආවේය. වඩාත් කෙසෙන සිරුරකින් සුදාවය. අම්මා ඔහු දෙස දුකින් බලා සිට සිය කිලිට වන්නයෙන් කළුප් පිය දා ගන්නාය. කියන දේවල් අහන් ගැනීම කර ගන්න වැඩ. තියෙන දෙයක් කල වලටට වත් වෙලා නිවපත්. මතස් ගත වැඩ වලට අත පොවන්නෙ නැතිව අනුගාහන....

අස්සාගේ වර්යාව කෙමෙන් වෙනස් වන්නට පටන් ගත්තේය. ඔහු නිසාවර්යකු බවට පත්විය. ඔහුගේ හරි මතුරන් පැමිණියේ අඩු කරමින් රාත්‍රී දහය හමාර වත් පසුවූය. අස්සා රහසිගත දේශපාලන සැවිධානයක සාමාජිකයකු වී ඇති බව අප කවුරුන් දැන ගන්නා බව ඒ මග ඔස්සේ බොහෝ දුර ගමන් කොට තිබුණි. මේ හමුවේ අම්මාගෙන් හා තාත්තාගෙන් එල්ලවූ විරෝධය ඔහු වගේ වගකට නොගන්නේය. වෙහස් ගොඩවමින් පැවතියේ ඔහුගේ කොන්ඩා සාන්තුව පමණි.

ඔහු නිරන් ගෙදර ද රැඳී නොසිටියේය. වරක් දෙවරක් අතහැරුනත් ඉල්ලා ගැනීම සඳහා මතුරුකු හෝ දෙදෙනෙකු සමග අපේ කාර්යාලයට පැමිණී වන නම් මට මතක ඇත. මෙබඳු එක් අවස්ථාවක අපේ කැන්ටිනේ වේ පානයකට මම ඔවුන් සැදවූ ගෙන ගියෙමි. නොදේද උකුම්බ පීනීය පාන් පිරි යනමින් යොදා හදන පර්යේෂ නොදේද සමග ඔවුනු තුළ මරමින් පාන් කෑහ. එය ඔහුන් මගේ එකට නිදු අනුගව කළ අවසාන හෝන්ත සංග්‍රහ විය.

මට ඔහු අවසාන වතාවට හමුවූයේ පොල්ලියේදීය. එවකට පැවති ඇඳිරි ක්‍රියා කැඩීම නිසා ඔහු ඊමා-ණ්ඩී ගත කොට තිබුණත් තවත් තරුණයන් පිරිසක් සමගය. අස්සා සතුව තිබූ එම වස්තුව වූයේ මුතු තිරුවට ලග නබා ගත් වත් එක පමණි. ඔවුන්ට පොල්ලි බත ඇතට ගාල්ලා ඇති බව වෙසෙසකර හා නිරුරුපුරු හෙත් වලින් හා තබාසි වූ මුහුදු වලින් පෙනුණි. අශ්ය ම බත් දෙක තුනක් ගෙනත් දෙන්නද කට්ටියට කරන්. මම සෙමෙන් ඇසීමි..... එසා වූවිය..... මුතු හා දෙස සෙනෙසිකින් කෙලෙසව..... උඹට පුළුවන් හං මට උමේ පහාව දීම පලයන්.....

u.hewage@optusnet.au